



Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

385.86

Szerző:
 Cím: *Pesti járművek*

Hely

Idő

"1924"

Forrás:

Az Ujság

Személy

1924. 11. 16.
(Idő)

PESTI JÁRMŰVEK.

MÉG MINDIG A KONFLIS A LEGDIVATOSABB. — A FIAKKERESEK STRUGGLE FOR LIFE-JE. — A NAGY AUTÓTAXI REMEG A KICSITŐL. — A TŐZSDE-KONJUNKTURA SO LÓERŐS MARADVÁNYAL. — AKIK BICIKLIN JÁRNAK.

Faragó Géza rajzaival.

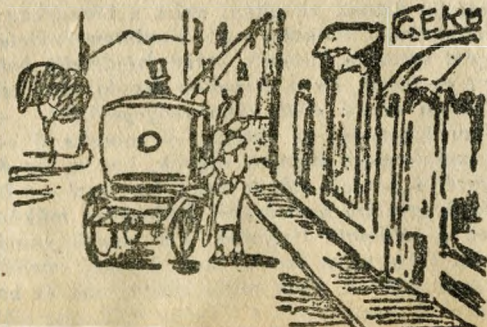
A főváros lazasan lüktető életében nézem, figyelem a pesti járműveket. Megállok ott valahol a Rákóczi-uton, a Népszínház körül, ahol a torlódás a legnagyobb és a sárga és zöld vil-



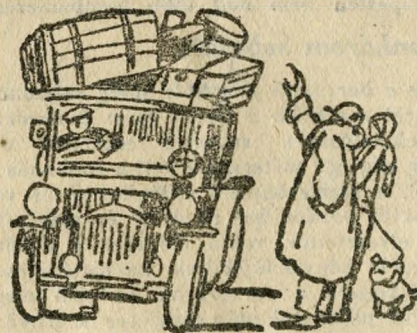
lamosok kiméletlenül csilingelő tumultusa elől riadtan menekülnek a járó-kelők. Este hat óra van, fenn a magasban, tornyokon, háztetőkön és üzletek cégtáblái alatt, felett, elöl, hátul, oldalt, mellett, kigyulnak a reklámtáblák villanykörtéi, sárga, kék, zöld és lila színekben és vörös villamoskigyók száguldanak a szőveg körül, fantasztikus kanyarulatokkal. A járókelők óraszám nézik ezt a csodát, megállanak, ezzel akaratlanul is hozzájárulva a forgalom még jelentékenyebb megakasztásához.

De hát most nem erről van szó, hanem a pesti járművekről, melyek klasszikus rendezettségben torlódnak és tömörülnek ott az utcasarkon és majd hogy fel nem öklelik egymást. Valósággal tüntető felvonulás ez itt a Rákóczi-ut és Nagykörut keresztezésénél, nagyon ügyes ekvilibrirozással a lovasrendőr és a gyalogos körül, akiket mindenkinek el kell kerülni. Ez talán az egyetlen szabály, amelyet a pesti járművek kocsisai, vezetői betartanak, de ezt aztán olyan fegyelmességgel, mely reményt nyújt arra a szebb jövőre, amikor a pesti utca forgalmát csakugyan nagy városhoz méltón fogják rendezni.

Szemben a külfölddel, ahol lófogató már ritkaságszámba megy, itt nálunk a derék négy-lábuak, az ő végtelen mártírimumukkal erősen tartják magukat. A *konflis* elé fogva mindekelőtt, mely a legnépszerűbb és amely hiven tükrözi vissza ennek az egész országnak



szegénységét, feldultságát. Igaz, hogy egy idő óta megjavult a konflis, legtöbbje gummikerekeken jár, sőt gyorsabban, mint annakelőtte. Nem mintha az embernek volna sietősebb, aki hanyagul beléje veti magát, a lovaknak lehet kiadósabb kosztjuk a hosszú koplalás után és talán mivel a lábukat a bokán felül bepólyázzák. Ez a legnagyobb sikk: a konflisló bokavédővel, fehér zoknival a fájós, megrokkant lábán, kikészítve kacérul, mint a híres ügető. De kétségtelenül jól áll rajta és az egész száználmas figurájának bizonyos uri allúrt kölcsönöz. Jó tipikus bécsi dolog és elmúlt divat ez, még a békebeli császár-városból való, amikor a Grabenen állomásozó kövér fiakkerek így cicomázták fel a lovakat és hangos *Fahr ma' Euer Gnaden*-nel invitálták az utasokat. Mentől bővebb bandázs volt a lovon, annál többet lehetett kérni a fuvarért.



— *Aber szo ä Zeigl és solche Ressel!* — hangzottak a fiakkerek, akik a magyaroknak a legőszintébb hivi voltak odaát, és olyan grandezzával dobták a sárga gyeplőszárat a lovak közé, hogy már alkudni sem lehetett. Persze mindez az átkozott taxi behozatala és sok más minden egyéb világfelforgató esemény előtt volt, de mi itt a pesti járműveken mintha most is ennek az emlékéből élünk.

csak kár, hogy a szépen staffirozott lovacskák még ilyenkor, november vége táján is nyitott kocsit elé vannak fogva, ami szintén tradíció.

Mert amíg a városligeti tavon nem kocsolyáznak, addig kilenctizedrészt nyitott konflisok kergetőznek Pest utcáin és ha egyszer átfogtak a csukoitba, hát még teli nyárban is azzal járnak. Biztosan nagy oka van ennek! Ami érdekesebb megfigyelés, hogy éjjel sokkal jobb és szebb konflisok gurulnak Pest utcáin, mint nappal. Ami a téli napsütésben rozoga és száználmas, az éjjelre varázslatosan átváltozik. Az éjszakai közönség gavallérosabb, ezek nem nézik a taxit, ha jönnek színházból, vendéglőből, kávéházból, vagy záróra után mulatókból, tánchelyiségekből. Pláne ha nővel jönnek, ötletszerűen fizetik ki a kocsist, aki e kései órákban udvariasabb is és

rendszerint meg van elégedve a fuvarával. Az éjszakából él ma már a *fiakkeres* is, akinek régi híres standjain most konflisok sorakoznak. Fiakker-állomás alig van, amint-hogy az összes pesti fiakkereket az ember megszámlálhatja a tíz ujján. Napközben talán csak a pályaudvarokon, a Mária Valéria-utcában, a Hungaria-szálloda előtt és a Gizella-téren várakoznak a pasasra, nagyobb számban éjszaka vonulnak fel a mulatók elé és abból a néhány fuvarból, amelyet csinálnak, tartják fenn magukat. Napközben ugyanis alig ül valaki fiakkerbe, a fiakkerek hajdani közönsége ugyanis már rég autón jár. Akárhányszor megtörténik, hogy a fiakkeres végső kétségbe-



esésében a pályaudvarokon röptében fogja el az utast. Oda simul hozzá és halkán a fülébe sugja:

— Tessék velem jönni, olyan áron viszem én is, mint a konflis.

De mivel az ilyen expediensekből nem igen lehet megélni, azontul is az egylovások szerint magán hordja a piszkos konkurrenciá bélyegét, a legtöbb fiakkeres felcsapott maga is konflisnak, ami valaha elképzelhetetlennek, sőt dehonesztálónak tűnt.

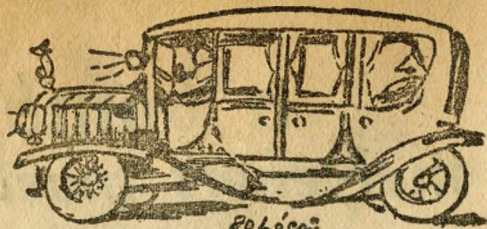
Rövid ideig úgy tetszett, hogy az autótaxik nálunk is megfojtják a lovasjárműveket. De ez a veszély csakhamar elmúlt, nemcsak azért, mert a nagy autók jóval drágábbak a konflisnál, hanem mivel a pesti közönség, értem alatta a kispolgárt, aki közben kénytelen kocsit használni, még mindig szivesebben ül konflisra, mint autóra, még ha egy árba kerülne is. Félszeg és bátortalan az autóval szemben, az autó az előkelő idegen számára, a konflis a testvére, a barátja, a meghittje, az élete.

— Az ember temetésre, esküvőre mehet



autón, fiakkeren — így vélekednek az emberek —, de a komoly kocsi a konflis.

Igy esett, hogy a nagy autók nem is tudtak fellendülni, holott igazán jól szolgálják ki az embert. De hát tényleg nagyok, a mi szerény viszonyainkhoz képest luxuriózusak és ami döntő fontosságú, nagyon kevés embernek van annyira sürgős dolga, hogy egymaga beüljön olyan autóba, mely öt személyre van berendezve. Ehhez egészen más életberendezés kellene és más viszonyok! Az autó ná-



Polóci.

lunk, ha taxi is, a gazdagok kiváltsága, a jómódu ember is alig-alig ha beleül és akkor is inkább kikapasztalás okából.

A kis autó az más, az csakugyan fellendíthette volna Budapest közlekedését és átváltoztathatta volna a főváros egész ábrázatát. De hát először is kis autó nagyon kevés van, másodsor és ami a legfurcsább, hogy a kisautótól a nagyautók existenciáját féltik. A kisautó, mely annyira két személyre van berendezve, hogy a sofförnek elcsapás terhe mellett a két személyen túl még egy ölbentartott gyermeket sem szabad felvennie, este nyolc órákor beszünteti az üzemet és abban a tévhitben megy haza aludni, hogy aki nyolc órán túl autót akar, az ne kicsit, hanem nagyot fogadjon. Holott ez a számítás egészen hamis, mert kisautó híján az emberek nem nagyautóba ülnek, hanem megint csak konflisba. A legjobb példa rá, hogy talán farsangot és nagyon rossz időt kivéve, az autók egész éjszaka hosszú sorokban ott vesztegelnek állomásaikon és bizony akárhányszor félóra is eltelik, míg egyike-másika telefonrendelésre nekivág a pesti utcának.

A pénznek kellene sokkal többnek lennie, vagy az autónak lényegesen olcsóbbnak, hogy igaz lendületet vegyen és komoly konkurrenciát csináljon a konflisnak, melyért bevalljuk fájna is a szívünk, ha letűnne a pesti utcáról. De a mai körülmények között ez a veszély nem is fenyeget.

— A cukorbetegség a gazdag emberek betegsége, a tüdővész a szegényeké — szokták mondani.

Igy van az autóval is. Ez a gazdagok járműve, mi többiek, fájdalom csak — tüdőbetegek vagyunk, akik sóvárgó tekintettel nézünk az elegáns, néha nyolcvan lóerejű gyönyörű gépek után, amelyek közben-közben még feltűnnek kiöltözött utasaikkal Budapest utcáin, mint a legutóbbi esztendőök hatalmas tözsdekonjunkturájának elmúló maradványai.

A legtöbb ilyen pazar kényelemmel berendezett luxusautó helyét most a bicikli tölti be, amelyen különösen a külső perifériákról a kora reggeli órákban az egész család karikázik be a fővárosba, így védekezve a villamosnak állandó tarifaemelése ellen és fittyet hányva konflisnak, fiakkernek, kisautónak, nagyautónak, autobusznak, luxusautónak, az egész főváros törvényhatóságának, de azért hálásan, hogy az örökös drágítások folytán emancipálhatta magát mindattól, ami a főváros közlekedési eszköze. (Sze.)



komaszhangon